

10 Φεβρουαρίου, 1992

(ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ/οιτές)

ΑΚΗΣ ΑΛΛΩΣ ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ,

Εφεσελιόντες

v.

ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΣΤΑΥΡΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ (ΑΡ. 1),

Εφεσιβλήτων.

(Πολιτική Έφεση Αρ. 8181).

Έφεση — Δικαίωμα ακρόασης — Ο εφεσελιών, που με την έφεσή του προσέβαλλε την εγκυρότητα προσωρινού διατάγματος, είχε βρεθεί ένοχος παράβασης του διατάγματος αλλά αργότερα η παράβαση είχε αρθεί — Κατά πόσο είχε απωλέσει το δικαίωμα ακρόασης ενώπιον του Εφετείου.

Έφεση — Δικαίωμα ακρόασης — Έφεση εναντίον εγκυρότητας διατάγματος — Ο εφεσελιών δικαιούται να αιουσιθεί έστω και αν έχει βρεθεί ένοχος παρακοής του διατάγματος.

Σε αγωγή μεταξύ των εφεσιβλήτων και των εφεσελιόντων, οι εφεσιβλήτοι ζήτησαν και πήραν στις 29.6.90, μετά από ακροαματική διαδικασία, προσωρινό διάταγμα με το οποίο οι εφεσελιόντες εμποδίζονταν από του να αποξενώσουν διάφορα περιουσιακά τους στοιχεία και επιπλέον εμποδίζονταν από του να προβούν σε οποιαδήποτε ενέργεια που αποσκοπούσε στην μετατροπή της νομικής κατάστασης ή της μετοχικής διάρθρωσης διαφόρων εταιρειών. Με την παρούσα έφεση οι εφεσελιόντες προσέβαλαν την εγκυρότητα και ορθότητα έκδοσης του εν λόγω προσωρινού διατάγματος.

Στις 26.4.91 το Πρωτόδικο Δικαστήριο, μετά από αίτηση των εφεσιβλήτων, βρήκε τον εφεσελιόντα 1 ένοχο παρακοής του προσωρινού διατάγματος σχετικά με διάφορες ενέργειες στις οποίες είχε προβεί για την αποξένωση των περιουσιακών στοιχείων εταιρείας που αναφερόταν στο διάταγμα, ως επίσης και δικών τους περιουσιακών στοιχείων. Εναντίον της απόφασης εκείνης καταχωρήθηκε άλλη έφεση η οποία εξακολούθησε να εκκρεμεί ενώπιον του Δικαστηρίου. Η επιβολή ποινής για την παρακοή αναβλήθηκε ενόψει πρωτοβουλιών του εφεσελιόντα 1 για άρση της παρακοής και επαναφοράς της προηγούμενης κατάστασης (status quo ante). Στις 29.4.91 το Δικαστήριο, αφού ικανοποιήθηκε ότι η παρακοή είχε αρθεί πλήρως και ανεπιφύλακτα, επέβαλε πρόστιμο ΛΚ2.000.

Πριν από την έναρξη της ακρόασης της παρούσας έφεσης οι

εφεσβλήται υπέβαλαν στο Δικαστήριο ότι οι εφεσείοντες είχαν απωλέσει το δικαίωμα ακρόασης τους από το Δικαστήριο διότι η παρακοή του διατάγματος συνιστούσε καταφρόνηση του Δικαστηρίου.

5

Αποφασίσθηκε ότι

(α) Η γενική αρχή είναι ότι καθένας διάδικος έχει δικαίωμα ακρόασης. Το Δικαστήριο έχει διακριτική ευχέρεια να αναστέλλει ή αφαιρέσει το βασικό αυτό δικαίωμα εάν διάδικος είναι αποδεδειγμένα ένοχος παρακοής και το συμφέρον της δικαιοσύνης επιβάλλει τούτο, δηλ. η παρακοή αποτελεί εμπόδιο στην πορεία της δικαιοσύνης στη συγκεκριμένη υπόθεση, με το να δυσκολεύεται η διακρίβωση των ορθών γεγονότων ή η εφαρμογή της διαταγής του Δικαστηρίου. Το Δικαστήριο δεν ασκεί την πιο πάνω εξουσία του εάν ο υπαίτιος διάδικος δείξει καλό λόγο για τη μη άσκηση της διακριτικής ευχέρειας εναντίον του.

10

15

(β) Σε διαδικασία για την εγκυρότητα του διατάγματος - ένσταση ή έφεση - ή διαδικασία στην οποία η νομιμότητα του διατάγματος είναι επίδικο θέμα ο διάδικος δεν εμποδίζεται να ακουστεί έστω και αν είναι ένοχος συνεχιζόμενης παρακοής, γιατί δεν είναι ορθό να επιτραπεί σε διάταγμα να συνεχίσει να ισχύει, χωρίς να αποφασισθεί πρώτα το θέμα της νομιμότητας του.

20

(γ) Στην προκειμένη περίπτωση, σύμφωνα με την διαπίστωση του πρωτόδικου δικαστηρίου, η παρακοή είχε αρθεί πλήρως και η προηγούμενη κατάσταση αποκατασταθεί. Επιπλέον το αντικείμενο της παρούσας έφεσης ήταν η νομιμότητα του ίδιου του διατάγματος, και γι' αυτό το αίτημα των εφεσβλήτων δεν μπορούσε να γίνει δεκτό.

25

Η αίτηση απορρίφθηκε.

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

30

Chuck v. Cremer 1 Coop. 205.

Gordon v. Gordon and Gordon [1904] P 163.

Hadkinson v. Hadkinson [1952] P 285.

J (HD) v. J (AM) [1980] 1 All E.R. 156.

Short v. Short [1973] 22 FLR 320.

Schumann v. Schumann [1964] 6 FLR 422.

35

Mavrommatis v. Cyprus Hotels Co Ltd (1967) 1 C.L.R. 266.

1 Α.Α.Δ. Γεργαρίου κ. α. ν. Σταύρου κ. α. (Αρ. 1) Στυλιανίδης, Δ.

Mouzouris v. Xylophaghou Plantations Ltd (1977) 1 C.L.R. 287

Ιωσηφάκης ν. Αριστοδήμου, Π.Ε. Αρ. 7886 (Απόφαση 10.4.90)

Smith v. Paphos Stone C. Estate Ltd, (1989) 1 Α.Α.Δ. (Ε) 499

5 *Re Chr. Karaolis Developments Limited, Αίτηση Αρ. 149/90 (Απόφαση 28.11.90)*

Int. Division "Katzilos" v. Republic (1983) 3 C.L.R. 1068.

Προδικαστική ένσταση.

10 Προδικαστική ένσταση από τους δικηγόρους των εφεσιβλήτων ότι το Δικαστήριο πρέπει να αποκλείσει τους εφεσελλοντες από του να ακουστούν στην παρούσα έφεση για το λόγο ότι ο εφεσείων - εναγόμενος 1 παρέβει το εκκαλούμενο προσωρινό διάταγμα.

Κ. Μιχαηλίδης με Ν. Γεωργιάδου, για τους εφεσελλοντες.

15 *Μ. Μοντάνιος με Α. Τριανταφυλλίδης και Χρ. Κληρίδη, για τους εφεσιβλήτους.*

20 ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ.: Το ζήτημα που πρέπει να αποφασιστεί στο στάδιο αυτό είναι, αν το Δικαστήριο τούτο θα αποκλείσει τους εφεσελλοντες από του να ακουστούν στην παρούσα έφεση, για το λόγο ότι ο εφεσείων - εναγόμενος 1 - παρέβει το εκκαλούμενο προσωρινό διάταγμα. Στις 20 Ιουλίου, 1989, Δικαστής του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας, σε μονομερή αίτηση των εφεσιβλήτων, εξέδωσε το πιο κάτω προσωρινό διάταγμα:-

25 "Τη αιτήσει των κ.κ. Μοντάνιου & Μοντάνιου, δικηγόρων δι' ενάγοντας-αιτητάς το Δικαστήριο τούτο αναγνόν την ένορκον ομολογίαν την κατατεθείσαν υπό ή εκ μέρους των εναγόντων και οίτινες συνάμα κατέθεσαν εγγύησιν £5,000.- ίνα διά του ποσού τούτου καλυφθώσι οικαιδήποτε ζημίαι και έξοδα άτινα ήθελον προκύψει εις τους εν λόγω εναγομένους διά της εκδόσεως του παρόντος διατάγματος, διατάττει όπως οι εναγόμενοι αρ.1 και 2 προσωπικώς ή/και διά των υπαλλήλων ή
30 αντιπροσώπων αυτών εμποδισθούν και δη διά του πα-

ρόντος εμποδίζονται -

A. από του να πωλήσουν, δωρίσουν, επιβαρύνουν ή άλλως πως αποξενώσουν την ακίνητον των περιουσίαν την ευρισκομένην εις Στρόβολον, Λευκωσία, Πύλα (Λάρνακος), Μαζωτόν (Λάρνακος), Κίτι (Λάρνακος), Τερσεφάνου (Λάρνακος) και Παραλίμνι (Αμμοχώστου) 5

B. από του να πωλήσουν, δωρίσουν, επιβαρύνουν ή άλλως πως αποξενώσουν τας μετοχάς τας οποίας έχουν εις τας εταιρείας εναγομένους 3-11 10

Γ. από του να προβούν εις οιαδήποτε ενέργειαν αποσκοπούσαν εις το να μετατρέψουν την νομικήν κατάστασιν (status Quo) ή/και την μετοχικήν διάρθρωσιν των εναγομένων 3-11 και (β) από του να πωλήσουν, δωρίσουν, ενοικιάσουν, επιβαρύνουν ή άλλως πως αποξενώσουν τα περιουσιακά στοιχεία των εναγομένων 3-11, εκτός διά τα συνήθη ή τρέχοντα έξοδα και ανάγκας αυτών ή/και διά τας συνήθεις εμπορικής δραστηριότητας τούτων, μέχρις ακροάσεως και τελείας αποπερατώσεως της παρούσης αγωγής εκτός εάν οι εναγόμενοι εμφανισθούν ενώπιον του Δικαστηρίου τούτου κατά την 1.8.89 και δείξουν λόγον διατί το παρόν διάταγμα να μη εξακολουθήση ισχύον." 15 20

Στις 29 Ιουνίου, 1990, αφού ακολουθήθηκε η διαδικασία που προβλέπει το Άρθρο 9 του περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου, (Κεφ. 6, Νόμοι 11/65, 161/89, 228/89), Δικαστής του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας, με βάση το Άρθρο 32 των περί Δικαστηρίων Νόμων του 1960 μέχρι 1990, διέταξε όπως το προσωρινό τούτο διάταγμα γίνει οριστικό, αφού διαφοροποίησε την παράγραφο Γ με την απάλειψη των λέξεων "ή/και διά τας συνήθεις εμπορικής δραστηριότητας τούτων" και την αντικατάστασή τους με "συμπεριλαμβανομένων της αντιμισθίας και μισθολογίας των διοικητικών συμβούλων, εργοδοτουμένων και συνεργατών των Εταιρειών και/ή για τις συνήθεις εμπορικές δραστηριότητες αυτών, συμπεριλαμβανομένων των 25 30 35

ήδη δεσμευτικώς αναληφθέντων αναπτυξιακών έργων των
Εταιρειών πριν τις 20.7.89."

5 Οι εναγόμενοι στις 13 Ιουλίου, 1990, καταχώρισαν την
παρούσα έφεση με την οποία ζητούν την ακύρωση του πιο
πάνω διατάγματος για 26 λόγους που εκτίθενται στην ει-
δοποίηση εφέσεως.

10 Στις 29 Οκτωβρίου, 1990, οι εφεσίβλητοι/ενάγοντες με
αίτηση ζήτησαν την τιμωρία του εφεσεύοντα 1 με φυλάκι-
ση, ή με κατάσχεση της περιουσίας του, ή με την επιβολή
προστίμου για ηθελημένη καταστρατήγηση του πιο πάνω
διατάγματος.

15 Ο εφεσεύων 1 καταχώρισε ειδοποίηση ένστασης. Στις
26 Απριλίου, 1991, Δικαστής του Επαρχιακού Δικαστη-
ρίου Λευκωσίας, σε μια μακρά και αναλυτική απόφαση,
βρήκε τον εφεσεύοντα ένοχο παρακοής σε σχέση με όλες
τις ενέργειες στις οποίες είχε προβεί για την αποξένωση
των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας εναγομένης 9
και γιατί ο ίδιος και η Λίντα Γρηγορίου πώλησαν στην
20 εταιρεία Cynvest Ltd. έναντι τιμήματος £5.300.000 τις με-
τοχές που κατείχαν στην επενδυτική εταιρεία η οποία συ-
στήθηκε ως δημόσια εταιρεία στις 13 Σεπτεμβρίου, 1989.

25 Η εταιρεία αυτή συστήθηκε ιδιωτική εταιρεία, μετατρέ-
πηκε σε δημόσια εταιρεία και έκδοσε πρόσκληση για εγ-
γραφή (prospectus) στην οποία αναφέρεται ότι αγόρασε
ολόκληρο το κεφάλαιο της επενδυτικής εταιρείας με βάση
συμφωνία ημερομηνίας 9 Οκτωβρίου, 1989 και ότι η επεν-
δυτική εταιρεία είχε συσταθεί στις 20 Οκτωβρίου, 1977, με
την επωνυμία L.V. Transworld Agencies Ltd., και μετονο-
μάστηκε σε Stavros Investment Ltd., με ψήφισμα ημερομη-
30 νίας 1ης Οκτωβρίου, 1979.

Στη σελ. 35 της παραπάνω καταδικαστικής απόφασης
διαβάζομε:-

35 "Σημασία έχει ότι ο ίδιος ο καθ' ου εκτίμησε την αξία
των μετοχών που κατείχε και που μεταβίβασε από την
εταιρεία αρ. 9 διά του μηχανισμού της επενδυτικής εται-

ρείας προς την "Cynvest Ltd" ως ύψους μερικών εκατομμυρίων, το οποίο δεικνύει ότι η εταιρεία αρ. 9 απώλεσε αυτή την αξία των περιουσιακών στοιχείων που δεσμεύονταν από το διάταγμα."

Το Δικαστήριο αποφάσισε να επιβάλει ποινή στις 29 5
Απριλίου, 1991, επειδή στις 19 Απριλίου, 1991, η εταιρεία
Cynvest Ltd., με πρωτοβουλία του εφεσείοντα 1, απέστειλε
επιστολή στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου για συνε-
δρία στις 30 Απριλίου, 1991, με σκοπό την ακύρωση των 10
συμφωνιών εκχώρησης μεταξύ της Stavros Investment Ltd.
και Stavros Holdings Ltd. Το Δικαστήριο ανέβαλε την επι-
βολή ποινής για να δώσει χρόνο για την πραγμάτωση της
προτειθέμενης ακύρωσης των συμφωνιών. Ο εφεσείων
ανέλαβε να επισπεύσει τη συνεδρία του Συμβουλίου.

Στις 29 Απριλίου, 1991, κατατέθηκαν τεκμήρια με τα 15
οποία το Δικαστήριο ικανοποιήθηκε για την ακύρωση των
συμφωνιών εκχώρησης και της συμφωνίας διαχείρισης
του ξενοδοχείου Silver Sands, παρά το γεγονός ότι ο εφε-
σείων 1 δεν είχε βρεθεί ένοχος για τις ενέργειες του σε
σχέση με την τελευταία συμφωνία. 20

Το Δικαστήριο στο δικαιολογητικό της επιβολής της
ποινής είπε ότι η ακύρωση αυτών των συμφωνιών ήρε
πλήρως και ανεπιφύλακτα την παρακοή και έτσι επανήλθε
το status quo ante.

Το Δικαστήριο, αφού έλαβε υπόψη όλα τα περιστατι- 25
κά, περιλαμβανομένης και της άρσης της παρακοής, επέ-
βαλε πρόστιμο £2.000.

Έχει αναφερθεί από τους δικηγόρους των μερών ότι
εναντίον των αποφάσεων της 26ης Απριλίου, 1991,
(ενοχή), και της 29ης Απριλίου, 1991, (ποινή), καταχωρί- 30
στηκαν εφέσεις από τον εφεσείοντα και τους εφεσίβλητους
αντίστοιχα, οι οποίες εκκρεμούν.

Ο κ. Τριανταφυλλίδης, κατά την έναρξη της παρούσας
διαδικασίας, εισηγήθηκε ότι η παρακοή του διατάγματος
συνιστά καταφρόνηση του Δικαστηρίου, η οποία προκάλε- 35

σε εκτεταμένες οικονομικές βλάβες ή, εν πάση περιπτώσει, ο εφεσείων δεν έδωσε λεπτομερή λογαριασμό των ποσών £5.300.000 που αναφέρονται στην πρόσκληση εγγραφής (prospectus) της Cynvest Ltd. και ότι οι εφεσείοντες ή ο
5 εφεσείων 1 στερούνται του δικαιώματος θεραπείας στην παρούσα έφεση ή και, εν πάση περιπτώσει, το Δικαστήριο τούτο, ασκώντας διακριτική εξουσία, πρέπει να τους αποκλείσει από του να ακουστούν στην έφεση.

10 Ο κ. Μιχαηλίδης, από την άλλη πλευρά, υπέβαλε ότι καταφρόνηση του Δικαστηρίου δεν αφαιρεί από τον εφεσείοντα το δικαίωμα να προσβάλει την εγκυρότητα του διατάγματος για το οποίο υπάρχει ισχυρισμός ότι καταδικάστηκε για παρακοή. Στην παρούσα υπόθεση έχει αρθεί η
15 παρακοή και η καταφρόνηση του Δικαστηρίου και κάλεσε το Δικαστήριο να μην αποδεχτεί το αίτημα του δικηγόρου των εφεσιβλήτων.

Δεν υπάρχει στην Κύπρο νομοθετική πρόνοια με βάση την οποία το Δικαστήριο δικαιούται να στερήσει διάδικο του δικαιώματος ακροάσεως. Η εξουσία αυτή ασκήθηκε
20 στα μεσαιωνικά χρόνια και μετά από τα Εκκλησιαστικά Δικαστήρια στην Αγγλία, τα οποία δεν είχαν άλλο τρόπο καταναγκασμού. Τα Δικαστήρια του Κοινοδικαίου είχαν τρόπους τιμωρίας του προσώπου που δε συμμορφωνόταν με τα διατάγματά τους. Παρόμοια εξουσία με τα Εκκλη-
25 σιαστικά Δικαστήρια ασκούσε το Δικαστήριο της Επιεικειάς (Chancery Court).

Τα Αγγλικά Δικαστήρια με το δικό τους εμπειρικό τρόπο ανάπτυξαν το Κοινοδίκαιο και τις αρχές της Επιει-
30 κείας που εφαρμόζονται στην Κύπρο σύμφωνα με το Άρθρο 29(1)(γ) των περί Δικαστηρίων Νόμων 1960 μέχρι 1991.

Η Επιτροπή για το "Δίκαιο της Καταφρόνησης του Δικαστηρίου" με πρόεδρο το Δικαστή Phillimore, στην Έκθεση της (Cmnd 5794) είπε ότι η καταφρόνηση του Δικαστη-
35 ρίου είναι:

"a means whereby the courts may act to prevent or

punish conduct which tends to obstruct, prejudice or abuse the administration of justice either in relation to a particular case or generally" and as existing to protect not the dignity of the judges but "the administration of justice and the fundamental supremacy of the law". 5

Στην υπόθεση *Chuck v. Cremer* 1 Coop. 205 ο Λόρδος Καγκελλάριος είπε:-

"That a party was entitled to be heard if his object was to get rid of the order or other proceeding which placed him in contempt, and he was also entitled to be heard for the purpose of resisting or setting aside for irregularity any proceeding subsequent to his contempt." 10

Στην υπόθεση *Gordon v. Gordon and Gordon* (1904) P 163 ο Δικαστής *Vaughan Williams* είπε στις σελ. 172 και 173:- 15

"It was admitted, and could not be otherwise than admitted, that if the objection was to the very order which had created the contempt, and the objection was one of the character which I have described, the fact that the objector was in contempt would not deprive him of the right to be heard....." 20

I think that, having regard to the fact that the objection is to the legality of the order, it would not be right to allow the order to continue in force without first determining the question of its legality." 25

Στην υπόθεση *Hadkinson v. Hadkinson* (1952) P 285 ειπώθηκε ότι πρόσωπο εναντίον του οποίου ή σχετικά με το οποίο εκδίδεται διάταγμα αρμοδίου Δικαστηρίου έχει υποχρέωση να συμμορφώνεται προς αυτό, εκτός εάν και μέχρις ότου το διάταγμα αυτό ακυρωθεί. Παρακοή διατάγματος συνιστά καταφρόνηση και τιμωρείται. Ο Δικαστής *Denning*, αφού αναφέρθηκε στην ιστορική εξέλιξη της αρχής της στέρησης του δικαιώματος ακροάσεως δικού ενόχου καταφρόνησης λόγω παρακοής διατάγματος Δικαστηρίου τόσο στο Εκκλησιαστικό και ειδικότερα στο 30 35

Δικαστήριο της Επικεικίας (Chancery Court), είπε στη σελ. 298:-

5 "It is a strong thing for a court to refuse to hear a party to a cause and it is only to be justified by grave considerations of public policy. It is a step which a court will only take when the contempt itself impedes the course of justice and there is no other effective means of securing his compliance. In this regard I would like to refer to what Sir George Jessel M.R. said in a similar connexion in *In re Clements v. Erlanger*: 'I have myself had on many occasions to consider this jurisdiction, and I have always thought that, necessary though it be, it is necessary only in the sense in which extreme measures are sometimes necessary to preserve men's rights, that is, 10 if no other pertinent remedy can be found. Probably that will be discovered after consideration to be the true measure of the exercise of the jurisdiction.' Applying this principle I am of opinion that the fact that a party to a cause has disobeyed an order of the court is not of itself a bar to his being heard, but if his disobedience is such that, so long as it continues, it impedes the course of justice in the cause, by making it more difficult for the court to ascertain the truth or to enforce the orders which it may make, then the court may in its discretion refuse to hear him until the impediment is removed or good reason is shown why it should not be removed."

Ο Δικαστής Sheldon στην υπόθεση *J (HD) v. J (AM)* (1980) 1 All E.R. 156 υιοθέτησε το παραπάνω απόσπασμα της απόφασης του Δικαστή Denning και στη σελ. 161 30 είπε:-

35 "In my opinion, it is clear from the authorities, as in the even counsel for the petitioner conceded, that the court always has a discretion whether or not to permit a party in contempt to be heard on some further application by him in the same suit, balancing 'the plain and unqualified obligation of every person against, or in respect of, whom an order is made by a court of competent jurisdiction to obey it unless and until that order is discharged' against the need to do justice between

the parties in the particular circumstances of the case;"

Η απόφαση του Δικαστή Denning υιοθετήθηκε από τα Δικαστήρια της Αυστραλίας. (Βλ. *Short v. Short* (1973) 22 FLR 320 στη σελ. 330 per Bray CJ (Sup Ct of South Australia): *Schumann v. Schumann* (1964) 6 FLR 422.)

5

Στη 2η Έκδοση του συγγράμματος *Borrie & Lowe's Law of Contempt* στη σελ. 461 αναφέρεται ότι το Δικαστήριο έχει διακριτική ευχέρεια να μην επιτρέψει σε διάδικο, ο οποίος παράκουσε τη διαταγή του Δικαστηρίου, κατά τρόπο που να εμποδίζεται η πορεία της δικαιοσύνης στην αγωγή, να πάρει ενεργό μέρος στη διαδικασία μέχρις ότου το εμπόδιο αρθεί.

10

Έχει καθιερωθεί ότι η αρχή της στέρησης του δικαιώματος ακροάσεως δεν εφαρμόζεται σε αίτηση για κάθαρση της καταφρόνησης ή στην έφεση για την ακύρωση του διατάγματος στο οποίο βασίζεται η ισχυριζόμενη καταφρόνηση.

15

Το ζήτημα που εγείρεται απασχόλησε το Ανώτατο Δικαστήριο σε τριμελή σύνθεση στις υποθέσεις *Theofylactos Mavrommatis and 2 Others v. Cyprus Hotels Co. Ltd.* (1967) 1 C.L.R. 266, *Antonis Mouzouris and Another v. Xylophaghos Plantations Ltd.* (1977) 1 C.L.R. 287 και *Αντώνης Θ. Ιωσηφάκης v. Χαράλαμπος Αριστοδήμου*, Πολιτική Έφεση Αρ. 7886, (Απόφαση δόθηκε στις 10 Απριλίου, 1990, δε δημοσιεύτηκε ακόμα). Σχετικές είναι και οι αποφάσεις σε αιτήσεις για έκδοση ενταλμάτων *Certiorari* και *Prohibition Marie Therese Smith v. 1. Paphos Stone C. Estate Ltd., 2. Poullas Tsadiotis Limited, 3. Ολύμπιου Πέτρου*, Αίτηση Αρ. 118/89, (Απόφαση δόθηκε στις 16 Σεπτεμβρίου, 1989, δε δημοσιεύτηκε ακόμα) και Αναφορικά με την αίτηση της *Chr. Karaolis Developments Limited*, Αίτηση Αρ. 149/90, (Απόφαση δόθηκε στις 28 Νοεμβρίου, 1990, δε δημοσιεύτηκε ακόμα).

20

25

30

Στην υπόθεση *Theofylactos Mavrommatis and 2 Others*, (παραπάνω), όπως φαίνεται στις σελ. 267-271, έλαβε χώρα διάλογος μεταξύ του τότε Προέδρου του Δικαστηρίου και

35

των δικηγόρων του εφεσελοντα. Ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου εξέφρασε την άποψη ότι το Δικαστήριο δεν ήταν διατεθειμένο να ακούσει οποιαδήποτε επιχειρηματολογία εκτός εάν υπήρχε συμμόρφωση προς το εκκαλούμενο διάταγμα του πρωτόδικου Δικαστηρίου.

Στην υπόθεση *Antonis Mouzouris and Another*, (παραπάνω), τριμελές Εφετείο με άλλη σύνθεση, αναφέρθηκε στην υπόθεση *Theofylactos Mavrommatis and 2 Others*, (παραπάνω), και στο απόσπασμα από το σύγγραμμα
10 *Borrie and Lowe's Law of Contempt*, 1η Έκδοση, σελ. 367 το οποίο έχει:-

"A person who has committed a civil contempt by disobeying a court order may be subject to the so-called rule that a party in contempt cannot be heard or take
15 proceedings in the same cause until he has purged his contempt."

Το Δικαστήριο αναφέρθηκε τελικά στην απόφαση του Δικαστή Denning στην υπόθεση *Hadkinson*, (παραπάνω), και είτε στη σελ. 294:-

20 "The rule does not bar applications made in other causes, although they may involve the same parties, and it is inapplicable to an application to purge the contempt or to the bringing of an appeal with a view to setting
25 aside the order upon which the alleged contempt is founded. It may also be stated that a party will also be heard to support a submission that upon the true construction of the order alleged to be disobeyed his action did not constitute a contempt or that having regard to all the circumstances he ought not to be treated
30 as being in contempt."

Στην απόφαση *Αντώνη Θ. Ιωσηφάκη*, (παραπάνω), το Δικαστήριο είπε ότι διάδικος ο οποίος βαρύνεται με συνεχιζόμενη παρακοή διατάγματος του Δικαστηρίου δεν εκπίπτει αυτόματα του δικαιώματος να ακουστεί σε μεταγενέστερο
35 διάβημα στην ίδια διαδικασία. Αναγνωρίζεται ως διακριτική ευχέρεια στο Δικαστήριο να αρνηθεί να τον

ακούσει, αν κρίνει ότι τα συμφέροντα της δικαιοσύνης το επιβάλλουν.

Το δικαίωμα της δικαστικής προστασίας και το δικαίωμα ακροάσεως ενώπιον του Δικαστηρίου καταχωρούνται από το Άρθρο 30 του Συντάγματος. Το δικαίωμα 5
τούτο όμως μπορεί να ρυθμιστεί. (Βλ. *Irr. Division "Katzilos" v. Republic* (1983) 3 C.L.R. 1068.)

Η γενική αρχή είναι ότι καθένας διάδικος έχει δικαίωμα ακροάσεως. Το Δικαστήριο έχει διακριτική ευχέρεια να αναστείλει ή αφαιρέσει το βασικό αυτό δικαίωμα ακροάσεως εάν διάδικος είναι αποδεδειγμένα ένοχος παρακοής 10
και το συμφέρον της δικαιοσύνης επιβάλλει τούτο - δηλαδή η παρακοή αποτελεί εμπόδιο στην πορεία της δικαιοσύνης στη συγκεκριμένη υπόθεση, με το να δυσκολεύεται η διακρίβωση των ορθών γεγονότων ή η εφαρμογή της δια- 15
ταγής του Δικαστηρίου. Το Δικαστήριο δεν ασκεί την πιο πάνω εξουσία του εάν ο υπάιτιος διάδικος δείξει καλό λόγο για την μη άσκηση της διακριτικής ευχέρειας εναντίον του.

Σε διαδικασία για την εγκυρότητα του διατάγματος - 20
ένσταση ή έφεση - ή διαδικασία στην οποία η νομιμότητα του διατάγματος είναι επίδικο θέμα, ο διάδικος δεν εμποδίζεται να ακουστεί, γιατί δεν είναι ορθό να επιτραπεί σε διάταγμα να συνεχίσει να ισχύει, χωρίς να αποφασιστεί 25
πρώτα το θέμα της νομιμότητας του.

Ο εφεσείων 1 βρέθηκε ένοχος παρακοής. Σύμφωνα με την πρωτόδικη απόφαση ημερομηνίας 29 Απριλίου, 1991, η καταφρόνηση έχει αρθεί. Το γεγονός ότι εναντίον της απόφασης αυτής εκκρεμεί έφεση δεν αλλάζει την κατάσταση. Περαιτέρω, το αντικείμενο της παρούσας έφεσης είναι 30
η νομιμότητα του ιδίου του διατάγματος.

Για τους παράπανω λόγους δεν γίνεται δεκτό το αίτημα των εφεσιβλήτων.

Η ένσταση απορρίπτεται.